

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕/๒๕๕๓

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗

ศาลจังหวัดสงขลาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายฉลาด นำเอกลาก) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การที่โจทก์ประกาศอัตราดอกเบี้ยสูงสุดโดยอาศัยประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย และเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดจากจำเลยเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลจะนำมาใช้บังคับคดีไม่ได้ เพราะจำเลยเป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง นายฉลาด นำเอกลาก ผู้ร้องเป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๓๘/๒๕๕๒ ขอให้พิคสัญญญา บัญชีเดินสะพัด กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง โดยให้จำเลยชำระหนี้ได้ถอนจำนองหลักทรัพย์ ตามฟ้องแก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๕,๓๐๗,๑๕๖.๗๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี ของต้นเงิน ๓,๘๔๑,๓๕๑.๓๕ บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น แก่โจทก์

ผู้ร้องให้การปฏิเสธหลายกรณี โดยเฉพาะประเด็นการคิดดอกเบี้ยตามสัญญา ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการคิดดอกเบี้ยทบต้นและคิดดอกเบี้ยตามฟ้องร้อยละ ๑๘ ต่อปีของเงินค้างชำระสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา ขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศขึ้นดอกเบี้ยก็ได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมาย ตามข้อบังคับ ตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น การคิดดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดของธนาคารโจทก์ตามฟ้อง คิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ร้อยละ ๑๕ ร้อยละ ๒๐.๒๕ และร้อยละ ๒๑.๕๐ ต่อปี โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและตัวแทนผู้บริโภค เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า การคิดดอกเบี้ยทบต้นและดอกเบี้ยตามฟ้อง ร้อยละ ๑๘ ต่อปี ของเงินค้างชำระสูงกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา โดยอาศัยประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย และประกาศขึ้นดอกเบี้ยของโจทก์ซึ่งมีได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร นั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือ ไม่

เกี่ยวกับกรณีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดแล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ ว่า ประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๑ มิใช่ประกาศของทางราชการและไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยให้ได้ ส่วนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ๑ มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย ให้ยกคำร้อง

จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) คิดดอกเบี้ยในกรณีผิดนัด ในอัตราร้อยละ ๑๘ ร้อยละ ๑๕ ร้อยละ ๒๐.๒๕ และร้อยละ ๒๑.๕๐ ต่อปี โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและตัวแทนผู้บริโภค ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า การที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) คิดดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดในอัตราดังกล่าวข้างต้น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและตัวแทนผู้บริโภค ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น เป็นการขอให้พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลหรือนิติบุคคล มิใช่พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่มีอำนาจขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ